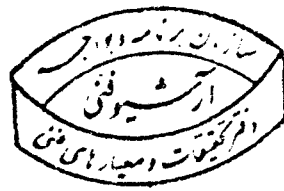

سازمان برنامه

برنامه ریزی فیزیکی بیمارستان‌های عمومی کوچک

بمنظور ارائه دستورالعمل جامعی برای طرح
بیمارستانهای عمومی دولتی که از محل اعتبارات عمرانی
کشور ساخته میشود از چندی قبل مطالعاتی در دفتر
تحقیقات و اسناد دارد های فنی سازمان برنامه انجام گرفت
که ضمن نشان دادن روشی برای منطقه بندی و ارتباط
مناطق و وظایف منطقه های مختلف بیمارستان مساحت های
زیربنای هر قسمت تعیین گردید .

از آنجا که تهیه يك دستورالعمل جامع مستلزم
استفاده از تجربیات و نظریات افراد متخصص و موسساتی
است که هر يك تا کنون بنحوی از انحاء در احداث
ساختمانهای درمانی و یا استفاده از این ابنیه سابقه
داشته اند و برای اینکه در تهیه دستورالعمل نهائی از
دید های گوناگون استفاده شود پیش نویس این
دستورالعمل برای این کارشناسان صاحب نظر
موسسات و سازمانهای مربوط ارسال گردید و پس از
جمع آوری نظریات اصلاحی کمیته کارشناسی بمنظور بررسی
موضوع با شرکت نمایندگان وزارت بهداشت و مدیریت
بهداشت و رفاه اجتماعی سازمان برنامه و عدای از مهندسان
مشاور و پزشکان در این دفتر تشکیل و متن دستورالعمل
بصورت حاضر تدوین گردید .

با توجه باینکه احداث بیمارستان عمومی با ظرفیت کم
اقتصادی نیست در این دستورالعمل سعی گردیده است

اولاً " ساختن بیمارستان از ۸ تختخواب کمتر اجازت داده نشود و ثانیاً " برای این بیمارستانها نیز امکان توسعه بعدی فاحش نهائی ۱۶۰ تختخواب موجود باشد .

اینک متن دستورالعمل آماده و برای استفاده در اختیار دستگاههای اجرایی زیربسط و مهندسان مشاور و متخصصین فن گذارده میشود تا در تهیه پروژه هائیکه از محل اعتبارات عمرانی کشور ساخته میشود مراعات نمایند .

لازم میدانند ضمن قدردانی از آقای بیژن دفتری کارشناس این دفتر که پیش از این دستورالعمل را تهیه نمودند از کلیه کارشناسان و متخصصین که در این باره همکاری کرده اند خصوصاً :

آقای کریم اردلان	از وزارت بهداشت
دکتر احمد بهادری	از بیمارستان بهادری
مهدی جعفریان	از مهندسين مشاور جفکو
جعفرقلی افشار	از مهندسين مشاور گروه ۴
قاسطو	معمار
محسن کامرانی	از مهندسين مشاور کا، ب
احمد درویشان	از مدیریت بهداشت و رفاه اجتماعی سازمان برنامه

تشکر نماید .

وصول هرگونه نظر اصلاحی نسبت به ضوابط مندرج در این دستورالعمل در تجدید نظر هائیکه بعداً " نسبت به آن صورت خواهد گرفت ، مورد توجه و از نظر این دفتر مغتنم خواهد بود .

دفتر تحقیقات و اسناد اردو های فنی

فهرست مطالب

شماره ردیف	موضوع	صفحه
	مقدمه	
	کلیات	۱
	منطقه بندی بیمارستان	۲
	ارتباط بین مناطق	۳
	مساحات مناطق	۵
۱-	منطقه معاینات و معالجات بیماران بستری	۶
۱-۱	وظایف منطقه	۶
۲-۱	روابط بخشها	۶
۳-۱	مساحات بخشها	۸
۴-۱	مساحت مفید قسمت های هر بخش	۹
۱-۴-۱	بخش اعمال جراحی	۹
۲-۴-۱	بخش اعمال زایمان	۱۰
۳-۴-۱	بخش نوزادان	۱۱
۴-۴-۱	بخش کمک های اولیه و بیماران فوری	۱۱
۵-۴-۱	بخش پذیرش بیمار بستری بیمارستانی	۱۴
۶-۴-۱	بخش مرکز کشیک	۱۴
۲-	منطقه مشترك معاینات و معالجات بیماران بستری و درمانگاهی	۱۴
۱-۲	وظایف منطقه	۱۴

۱۵	روابط بخشها	۲-۲
۱۶	مساحات بخشها	۳-۲
۱۷	مساحت مفید قسمتهای هر بخش	۴-۲
۱۷	بخش رادیولوژی	۱-۴-۲
۱۸	بخش لابراتوار	۲-۴-۲
	منطقه ویژه معاینات و معالجات درمانگاهی	۳-
۱۹		
۱۹	بخشهای منطقه	۱-۳
۱۹	روابط بخشها	۲-۲
۲۱	مساحات بخشها	۳-۳
۲۱	مساحت مفید قسمتهای هر بخش	۴-۳
۲۱	بخش درمانگاه بزرگسالان	۱-۴-۳
۲۲	بخش درمانگاه کودکان	۲-۴-۳
۲۳	بخش تزریقات	۳-۴-۳
۲۳	داروخانه	۴-۴-۳
۲۳	منطقه تدارکات و تهیه وسائل اولیه	۴-
۲۳	وظایف منطقه	۱-۴
۲۴	روابط بخشها	۲-۴
۲۵	مساحات مفید بخشها	۳-۴
۲۶	مساحت مفید قسمتهای هر بخش	۴-۴

۲۶	تحويل مواد	۱-۴-۴
۲۶	انباء وسائل عمومى كلى	۲-۴-۴
۲۶	انباء مواد غذائى	۳-۴-۴
۲۶	آشپزخانه	۴-۴-۴
۲۷	رستوران	۵-۴-۴
۲۷	انباء وسائل تفكيك شده و نشریات	۶-۴-۴
۲۷	ضد عفونى تخت	۷-۴-۴
۲۸	رختشويخانه	۸-۴-۴
۲۸	انباء وسائل و ملافجات تمیز و استريل شده	۹-۴-۴
۲۸	مرکز استريليزاسيون	۱۰-۴-۴
۲۹	رختكن كارگران بادوش و تواليت	۱۱-۴-۴
۲۹	محل نگهدارى مرده	۱۲-۴-۴
۲۹	مرکز تاسيسات	۱۳-۴-۴
۲۹	سوخت زباله	۱۴-۴-۴
۲۹	محل گازهاى طبيعى	۱۵-۴-۴
۲۹	تعميرگاه	۱۶-۴-۴
۲۹	بایگانی راکد	۱۷-۴-۴
۲۹	محل ترانسفورماتورها	۱۸-۴-۴
۲۹	محل باطریهای تلفن و كنجہ سلكتور	۱۹-۴-۴
۲۹	منطقه ادارى و مطبوعات آن	۵-
۲۹	وظایف منطقه	۱-۵
۳۰	روابط بخشها	۲-۵

۳۱	مساحات مفید بخشها	۳-۵
۳۲	مساحت مفید قسمت‌های هر بخش	۴-۵
۳۲	بخش اداری	۱-۴-۵
۳۲	رختکن کارمندان طبی	۲-۴-۵
۳۲	هال و ضامم	۳-۴-۵
۳۳	منطقه نگهداری بیمار	-۶
۳۳	وظایف منطقه	۱-۶
۳۴	روابط بین قسمت‌های هراستاسیون	۲-۶
۳۵	مساحت بخشها	۳-۶
۳۶	مساحت مفید قسمت‌های هر بخش	۴-۶
۳۶	استاسیون معمولی	۱-۴-۶
۳۷	استاسیون برای کودکان	۲-۴-۶

دستور العمل طرح بیمارستانهای عمومی کوچک دولتی

کلیات

هدف از تدوین این دستور العمل ارائه منطقه بندی، وظایف، مساحت مفید و مساحت زیر بنا برای بیمارستانهای عمومی (۱۴۰ تخت نرمال و یا ۵۲ تخت خواب کل) * میباشد .

در این دستور العمل با توجه به وظایفی که يك بیمارستان عمومی كوچك دارد مناطق مختلف بیمارستان با استثنای منطقه نگهداری بیمار برای ظرفیت ۴۰ تخت نرمال در نظر گرفته شده که بطور معقول از سطوح آن استفاده شود (در حال حد ۱۶۰ تخت خواب نرمال) .

با این ترتیب با توجه به کمبود بیمارستان در کشور مساحت ها طوری پیش بینی شده است که چنانچه بیمارستان با ۸۰ تخت خواب ساخته شود امکان توسعه آن تا ۱۴۰ تخت و در موارد استثنائی تا ۱۶۰ تخت خواب موجود باشد و تنها منطقه نگهداری بیمار توسعه یابد .

* تختهای نرمال عبارت است از تختهاییکه در منطقه نگهداری بیمار پیش بینی شده است .

تختهای کل عبارت است از تختهای نرمال با اضافه تختهای قسمت نگهداری از بیماران مشکوک در کمکهای اولیه و تختهای نوزادان سالم (که هر سه تخت آن معادل يك تخت نرمال میباشد)

در این دستورالعمل نحوه قرار گرفتن مناطق مختلف بیمارستان و همچنین طرز قرار گرفتن بخشهای مختلف يك منطقه نسبت بهم شرح داده شده است .

مساحتهای معقول مفید هر قسمت در محل خود ذکر گردید و تغییرات این مساحتها تا حد ۱۰ درصد قابل قبول میباشد . مشروط بر اینکه مساحت کل زیربنای پیش بینی شده در مورد ساختمانهای يك طبقه از ۱۸ درصد و در مورد سایر ساختمانها از ۵ درصد مذکور در جدول شماره يك تجاوز ننماید ، فضاهاى فرعى برای کارهای تاسیساتى نیز جزو این درصد ها میباشد و نباید جداگانه اضافه شود .

مساحت مفید مساحتی است که شامل تمام زیربنای آن قسمت باستثنای راهرو پله و دیوارها است .

برای کریدورها و دیوارها و پله ها (مساحت غیر مفید) در هر بخش درصد حداکثر در نظر گرفته شده است و چنانچه مساحت غیر مفیدى مربوط به بیش از يك بخش باشد به تناسب مساحت مفید بخشها با آن بخشها تقسیم میشود .

(جدول شماره يك مترمربع زیربناها را " هر تخت را نشان میدهد و روشن مینماید که حتی المقدور باید از ساختن بیمارستان عمومى با ظرفیت كم احتراز گردد) .

بیمارستان عمومى شامل مناطق زیر میباشد :

- ۱- منطقه ویژه معالجات بیماران بستری
- ۲- منطقه مشترك معاینات و معالجات بیماران بستری و درمانگاهی
- ۳- منطقه ویژه معاینات و معالجات بیماران درمانگاهی
- ۴- منطقه تدارکات و تهیه وسائل اولیه

۵- منطقه اداری

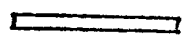
۶- منطقه نگهداری بیماران بستری

ارتباط بین مناطق

اساس ارتباط بین مناطق بوسیله ۱۰ ار شماره ۱ نشان داده شده است

در این نمودار علائم زیر برای مسیرها به کار رفته است :

مسیر کمک های اولیه و بیماران فوری

مسیر بیمار بستری

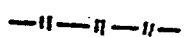
مسیر بیمار درمانگاهی

مسیر تدارکات

مسیر عیادت کننده

مسیر مراجعه کننده

مسیر پرسنل و کادر

مسیر شیر خوار

۱- منطقه مراقبت و معالجات بیماران بستری

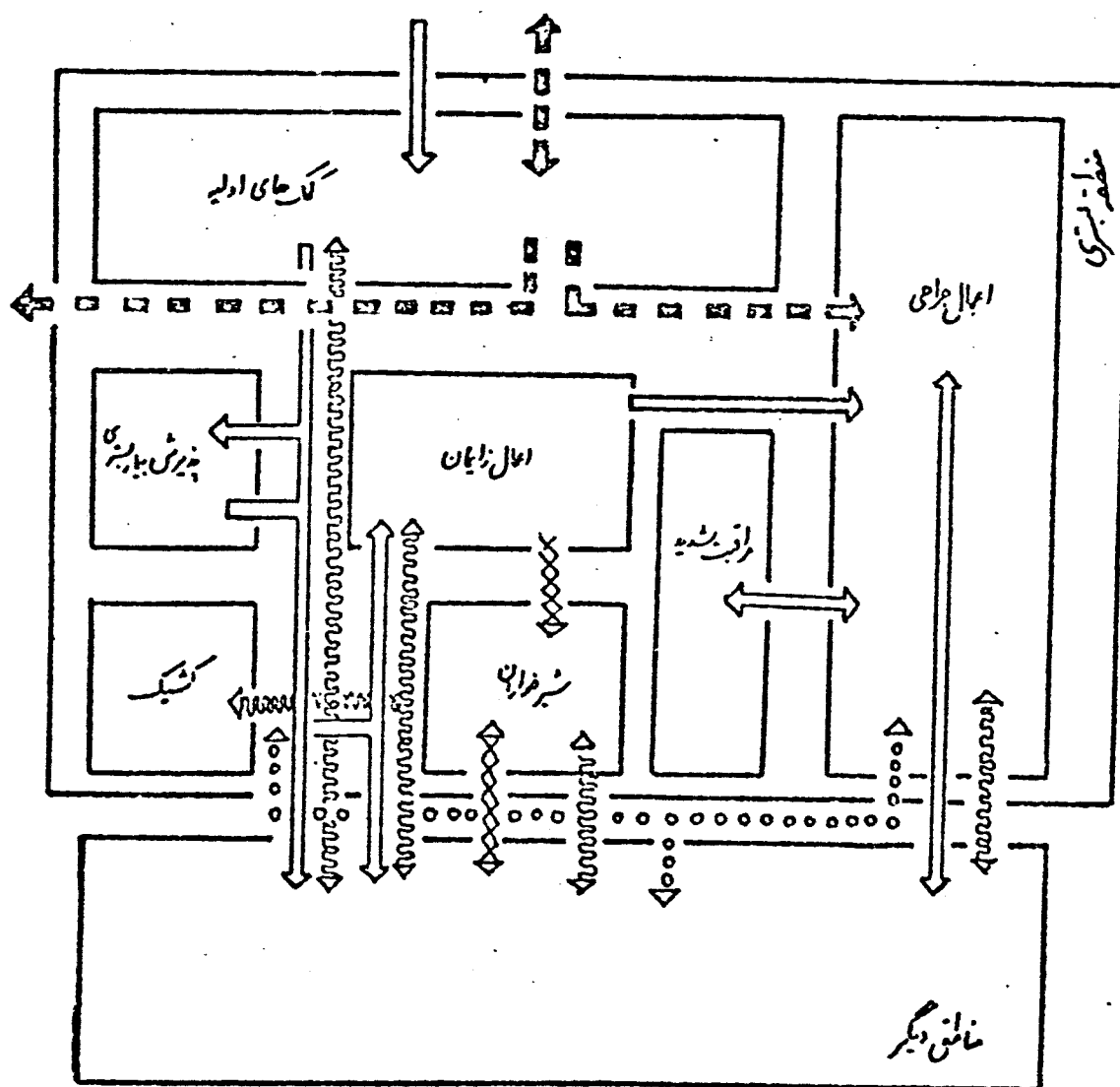
۱-۱- وظایف منطقه

این منطقه شامل بخشهای زیر میباشد :

بخش اعمال جراحی و مراقبت های شدید	۱-۱-۱
بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری	۱-۲
بخش پذیرش بیمار بستری	۱-۳
بخش اعمال زایمان و شیرخواران	۱-۴
بخش مرکز کشیک	۱-۵
روابط بخشها بر طبق نقشه از شماره ۲ میباشد	۲-۱
قسمت مراقبت شدید (intensive care unit) باید در بین بخش عمل و زایمان قرار گیرد تا بتواند بدو بخش فوق سرویس بدو دهد .	۱-۲-۱
بخش کمک های اولیه و بیماران فوری باید با بخش اعمال جراحی همجوار باشد بنحویکه با رعایت نکات بهداشتی در صورت نیاز اطاق عمل بخش اعمال جراحی به بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری سرویس بدو دهد .	۱-۲-۲
بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری باید ارتباط نزدیک و پلا مانع با بخش رادیولوژی داشته باشد .	۱-۲-۳
بخش پذیرش بیماران بستری باید در مجاورت بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری پیش بینی گردد بنحویکه امکان استفاده از بخش کمکهای اولیه برای بیمارانی که برای بستری شدن مراجعه میکنند جهت معاینه موجود باشد .	۱-۲-۴

۵-۲-۱ محل قرار گرفتن بخش مرکز کشیک باید طوری در نظر گرفته شود که از یکطرف به بخشهای این منطقه باسانی ارتباط داشته باشد و از طرف دیگر درحد مسیر اصلی بیمارستان (راهرو اصلی یا آسانسور) قرار گیرد .

۶-۲-۱ بخش نوزادان باید در مجاورت بخش اعمال زایمان قرار گیرند .

نمودار شماره (۲)

۱-۳- مساحت مفید هر بخش در منطقه معاینات و معالجات بیماران بستری

هر طبق جدول شماره ۲ میباشد .

شرح	مساحت مفید (مترمربع)	نسبت مساحت غیر مفید به مساحت مفید	مساحت زیر بنا (مترمربع)
بخش اعمال جراحی و مراقبت شدید	۳۶۹	۰/۷۰	۶۲۷
زایمان	۱۶۲	۰/۶۰	۲۵۹
بخش شیرخواران	۶۸	۰/۵۰	۱۰۲
بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری	۲۳۶	۰/۵۵	۳۶۶
بخش پذیرش بیمار بستری	۵۰	۰/۶۰	۸۰
بخش مرکز کشیک	۴۰	۰/۵۰	۶۰
مساحت کل	۹۲۵	۰/۶۱۵	۱۴۹۴

جدول شماره ۲

مساحت های مفید و زیر بنای بخش های مختلف منطقه معاینات

و معالجات بیماران بستری

مساحت مفید قسمتهای هر بخش در منطقه معالجات بستری —{—}—

بخش اعمال جراحی : —{—}—۱

مترمربع مفید تعداد

	رختکن زنانه و مردانه با دوش و توالت برای	۱-۱-۱-۱
۲۳	کارمندان بخش عمل	
۱۲	پذیرش بیمار با پارکینگ تخت و برانکار	۲-۱-۱-۱
$۲ \times ۱۲ = ۲۴$	اطاق آماده کردن بیمار برای عمل	۳-۱-۱-۱
$۲ \times ۱۲ = ۲۴$	اطاق آماده کردن بیمار برای بعد از عمل	۴-۱-۱-۱
$۲ \times ۳۶ = ۷۲$	اطاق عمل	۵-۱-۱-۱
	محل دست شستن و لباس تعویض کردن	۶-۱-۱-۱
$۲ \times ۶ = ۱۲$	جراحان	
$۲ \times ۱/۵ = ۳$	محل نگهداری لباسهای عمل مصرف شده	۷-۱-۱-۱
۱۵	محل شستشو ابزار طبی و استریل کردن آن	۸-۱-۱-۱
۱۰	محل نگهداری وسایل استریل	۹-۱-۱-۱
	محل وسایل ضد عفونی و نظافت کردن	۱۰-۱-۱-۱
$۲ \times ۱/۵ = ۳$	کف اطاق عمل	
	محل وسایل گچ درجوار اطاق عمل و	۱۱-۱-۱-۱
۸	آماده کردن آن	
۱۰	محل پارک دستگاه رادیولوژی سیار	۱۲-۱-۱-۱
۲۰	محل ابزار غیر استریل برای جراحیهای مختلف	۱۳-۱-۱-۱

مترمربع مفید تعداد

۱۵	محل برای وسایل مصرف شده	۱-۴-۱-۱
۲۰	محل استراحت کارمندان	۱-۴-۱-۱
۵	محل وسایل کثیف و آبریز	۱-۴-۱-۱
۵	محل داروهای مصرفی اطاق عمل	۱-۴-۱-۱
۱۴	قسمت توقف بیمار بعد از عمل (ریکاوری)	۱-۴-۱-۱
۴۰	مراقبت شدید با پرستار مخصوص و آبریز	۱-۴-۱-۱
۳۴	اتاق برای تهویه و استریل کردن هوا	۱-۴-۱-۱
۳۶۹	مساحت مفید (مترمربع)	

بخش اعمال زایمان : ۱-۴-۲-

۲۰	رختکن زنانه و مردانه با دوش و توالت	۱-۴-۲-۱
۲۰	استراحت کارمندان	۱-۴-۲-۲
۱۲	پذیرش با محل پارکینگ تخت	۱-۴-۲-۳
۲۴	اتاقی درد کشیدن	۱-۴-۲-۴
۱۶	اتاق مراقبت بعد از زایمان و تخت	۱-۴-۲-۵
	آماده شدن کار زایمان با محل ستهای	۱-۴-۲-۶
۱۸	استریل زایمان	

مترمربع مفید تعداد

۳۵	طاق زایمان بارد و تخت	۷-۲-۴-۱
۱۰	وسائل تمیز	۸-۲-۴-۱
۷	وسائل کثیف	۹-۲-۴-۱
۱۶۲	مساحت مفید (مترمربع)	

بخش نوزادان : ۳-۴-۱-

۹	پذیرش نوزاد	۱-۳-۴-۱
۱۰	محل کاربرستار	۲-۳-۴-۱
۳	محل وسائل کثیف	۳-۳-۴-۱
	طاق نوزادان با محل نظافت و آماده کردن	۴-۳-۴-۱
۲۴	وسائل	
۱۲	طاق آنکوباتور برای د و تخت	۵-۳-۴-۱
	طاق برای نوزادی که از نظر سلامتی	۶-۳-۴-۱
۸	مشکوک است	
۲	توالد کارمندان	۷-۳-۴-۱
۶۸	مساحت مفید (مترمربع)	

بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری : ۴-۴-۱-
(برای کارهای جراحی فوری از طاق عمل
در بخش اعمال جراحی استفاده میگردد)

۱۰	پذیرش	۱-۱-۴-۱-
----	-------	----------

۱۰	طاق توقف کارمند	۲-۱-۴-۴-۱
۶	محل پارکینگ برانکار	۳-۱-۴-۴-۱
	محل انتظار بیمار بد حال و غیر بد حال	۴-۱-۴-۴-۱
۶۰	با ۷ کابین هریک ۵/۲×۲ متر	
۲۴ = ۲×۱۲	طاق معاینه و معالجه	۵-۱-۴-۴-۱
۹ = ۳×۳	توالت، انباری، آبریز	۶-۱-۴-۴-۱
	این قسمت بشکل اطاقهای ایزوله	۲-۴-۴-۱
	برای بیماران مشکوک به مسری	
	است که بایستی بطور زائد مبخش	
	کمکهای اولیه و بیماران فوری ارتباط	
	داشته باشد و بیمار مستقیماً از	
	خارج وارد اطاق گردد.	
	طاق بیمار بظرفیت ۲ تخت با گنجه	۱-۲-۴-۴-۱
۶۴ = ۴×۱۶	ودستشوئی	
	۲ د هلیز بمنظور ایزوله کردن اطاق	۲-۲-۴-۴-۱
	بیمار با سرویسهای پرسنلی این قسمت	
	که در آن پرسنل برای ملاقات بیمار	
	مسری اعمال جلوگیری از سرایت را	
۸ = ۴×۲	انجام میدهد	
	۲ رجوار اکس د هلیز توالت و دستشوئی	۳-۲-۴-۴-۱
۸ = ۴×۲	بیمار	

مترمربع مفید تعداد

$$2 \times 4 = 8$$

۱۴

۹

۳

۳

۲۳۶

مساحت مفید (مترمربع)

۴-۲-۴-۴-۱ درجواردهلیزحمام مشترك برای

دواطاق بیمار

۵-۲-۴-۴-۱ اطاق مساینه بامحل وسائل طبیی

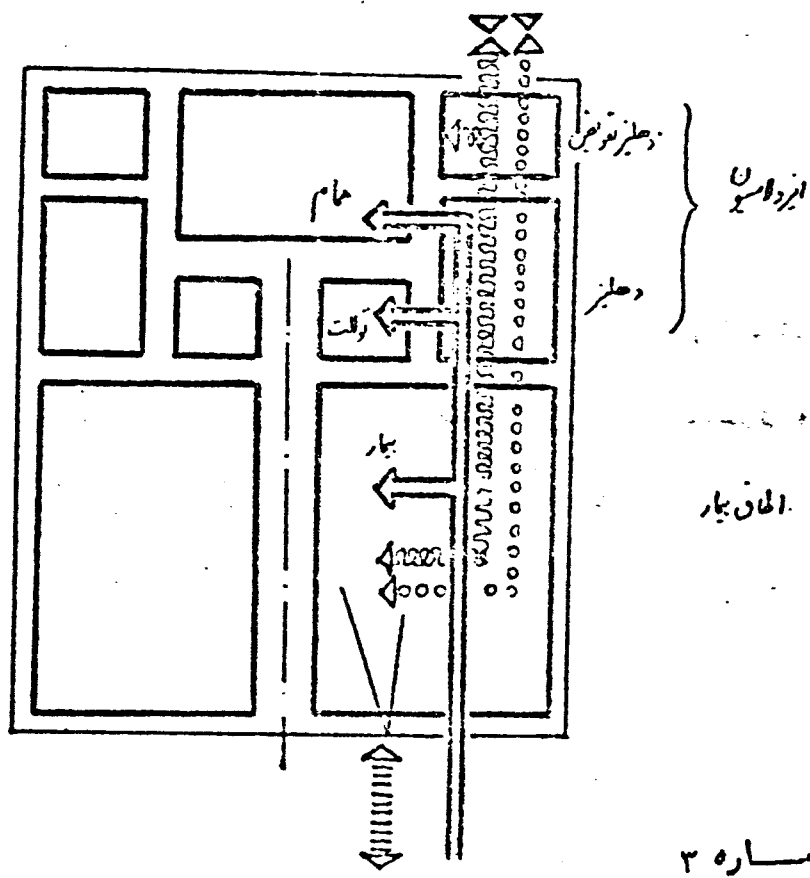
ومحل پرستار

۶-۲-۴-۴-۱ آبدارخانه

۷-۲-۴-۴-۱ محل وسائل کثیف

۸-۲-۴-۴-۱ توالت بادوش و دستشویی

۲-۲-۴-۴-۱ نمودار عمل کرد اطاق ایزوله برطبق نمودار شماره ۲ است

مترمربع مفید تعداد

۷	تاریک خانه	۱۰-۱-۴-۲
۷	آشپزخانه باریم	۱۱-۱-۴-۲
	توقف بیمار به بارستانی جدا از بیمار	۱۲-۱-۴-۲
	درمانگاهی منظور جلوگیری از کتاکت	
۶	بیمورد	
۱۴۹	مساحت مفید (مترمربع)	

بخش لابراتوار: ۲-۴-۲

۱۸ محل انتظار بیمار درمانگاهی ۱-۲-۴-۲

محل مسئول لابراتوار و نگار دفتری ۲-۲-۴-۲

۱۸ ویدیرش

محل نمونه گیری (محل تخت) ۳-۲-۴-۲

۱۸ محل سریائی - توالت

۳ محل نمونه برداری و توزیع آن ۴-۲-۴-۲

محل لابراتوار برای بیولوژی و ۵-۲-۴-۲

میکروب شناسی درد و موقعیت

۲× ۲۴=۴۸ مجزا در یک سالن

۱۴ محل نگهداری خون و خونگیری (هائک خون) ۶-۲-۴-۲

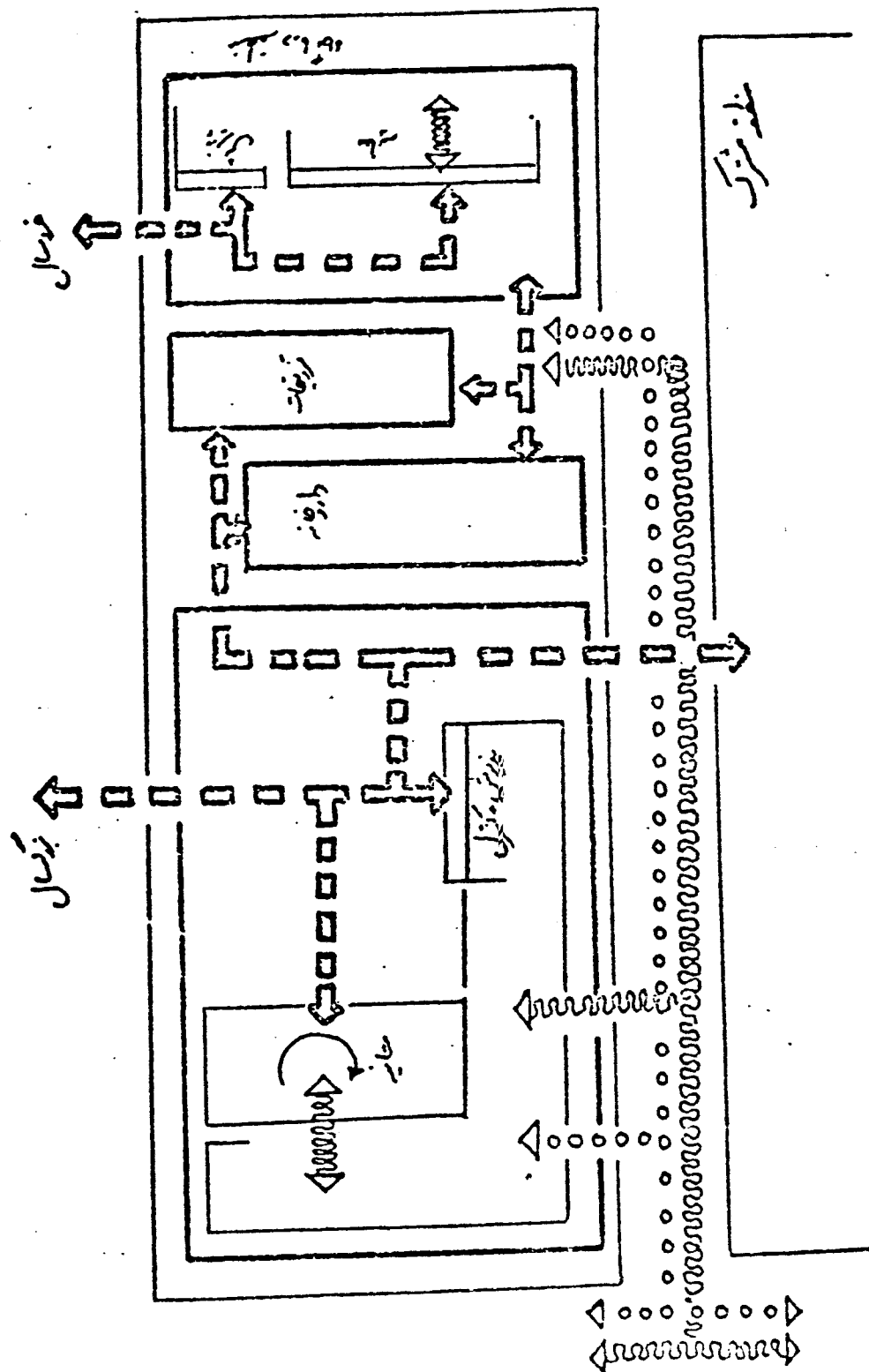
۱۰ محل شستشو و استریلیزاسیون ۷-۲-۴-۲

۹ توالت برای بیماران درمانگاهی ۸-۲-۴-۲

۱۳۸ مساحت مفید (مترمربع)

۳- منطقه ویژه معاینات و معالجات درمانگاهی :

این منطقه شامل بخشهای زیر میباشد	۳-۱-
معاینات و معالجات بزرگسالان	۳-۱-۱-
تزریقات	۳-۱-۲-
توزیع دارو	۳-۱-۳-
معاینات و معالجات خردسالان	۳-۱-۴-
روابط بخشها بر طبق نمودار شماره ۵ میباشد :	۳-۲-
مسیر بزرگسالان از خردسالان باید کاملاً مجزا باشد	۳-۲-۱-
ورود به بخش تزریقات و داروخانه باید مستلزم عبور از بخشهای دیگر نبوده و این دو قسمت نیز کاملاً مجزا باشد	۳-۲-۲-
ورود به تزریقات و عمل تزریقات باید بر حسب خردسال و بزرگسال مجزا باشد	۳-۲-۳-
ارتباط درمانگاه با منطقه معاینات و معالجات مشترک از طریق نقطه کنترل انجام میگردد	۳-۲-۴-

۳-۳ مساحت مفید هر بخش در منطقه ویژه معاینات و معالجات درمانگاهی بر طبق جدول

شماره ۴ می باشد

بخش	مساحت مفید (مترمربع)	نسبت مساحت غیر مفید به مفید	مساحت زیر بنا به مترمربع
بزرگسال	۲۳۰	۰/۶۰	۳۶۸
خردسال	۶۸	۰/۶۰	۱۰۹
تزریقات	۴۵	۰/۶۰	۷۲
داروخانه	۴۰	۰/۴۰	۵۶
مساحت کل	۳۸۳	۰/۵۸	۶۰۵

جدول شماره ۴

مساحت های مفید و زیربنای بخش های مختلف منطقه ویژه

معاینات و معالجات درمانگاهی

۳-۴- میزان مساحت مفید قسمتهای هر بخش از منطقه ویژه بیماران درمانگاهی

۳-۴-۱- درمانگاه بزرگسالان:

مترمربع مفید تعداد

۳-۴-۱-۱ پذیرش (بامحل پرونده بیماران) ۲۰

۳-۴-۱-۲ انتظار ۶۰

۳-۴-۱-۳ محل معاینه و معالجه (که باید یکی از آنها

مخصوص زنان و دارای توالت باشد) ۶۵ = ۵ × ۱۳

		۴-۱-۴-۳	راهرو وسائل طبی و سرویس دهی به محل
			معاینات و معالجات که در جهت قرینه
۲۰			ورودی بیمار قرار دارد
۲۰		۵-۱-۴-۳	معاینات و معالجات حلق و گوش و بینی
۲۴		۶-۱-۴-۳	معاینات و معالجات چشم
۲ × ۸ = ۱۶		۷-۱-۴-۳	سرویس توالت (مردانه - زنانه)
۵		۸-۱-۴-۳	انبیاء
۲۳۰			مساحت مفید (مترمربع)

بخش درمانگاه کودکان :

۱۸		۱-۲-۴-۳	پذیرش
۲۰		۲-۲-۴-۳	محل انتظار با توالت
		۳-۲-۴-۳	محل معاینه (در این محل صفحه معاینه
			قرار دارد که در یک طرف دکتر و طرف دیگر
۲ × ۲ = ۶			مادرها کودک قرار میگیرد)
۱۰		۴-۲-۴-۳	طاق معاینه
۱۰		۵-۲-۴-۳	محل وسائل طبی و محوطه کار کارمند
۲		۶-۲-۴-۳	توالت
۲		۷-۲-۴-۳	انبیاء
۶۸			مساحت مفید (مترمربع)

۴۵

بخش تزریقات :

۳-۴-۳-

(این بخش شامل محل کار و تهیه وسائل اولیه با محل تزریقات سرپائی و خوابیدنی است) ضمناً تزریقات بایستی به حسب خرد سال و بزرگسال تفکیک شود

۴۰

داروخانه

۴-۴-۳-

منطقه تدارکات و تهیه وسائل اولیه :

۴-

وظایف این منطقه عبارتست از :

۱-۴-

تحويل مواد

۱-۱-۴-

انبار وسائل عمومی

۲-۱-۴-

انبار مواد غذائی

۳-۱-۴-

آشپزخانه - توزیع غذا و شستشو

۴-۱-۴-

رستوران و توالت ها

۵-۱-۴-

انبار وسائل تفکیک شده

۶-۱-۴-

ضد عفونی و آماده کردن تخت

۷-۱-۴-

(براساس تونل ضد عفونی کلی تخت)

رختشویخانه

۸-۱-۴-

انبار وسائل و ملافجات تمیز و استریل شده بطور تفکیک

۹-۱-۴-

مرکز استراپلنزا سیون

۱۰-۱-۴-

رختکن کارگران با دوش و توالت

۱۱-۱-۴-

تعداد	مترمربع مفید	تحويل مواد	۱-۴-۴
	۱۰	اطاق	۱-۱-۴-۴
		انبار وسائل عمومی کلی	۲-۴-۴
	۸۰	محل بسته ها	۱-۲-۴-۴
	۲۰	محل بازکردن بسته ها و ابزار لازم	۲-۲-۴-۴
	۱۰۰	مساحت مفید (مترمربع)	
	۶۰	انبار مواد غذایی	۳-۴-۴
		(شامل نگهداری مواد است که محتاج به یخچال است)	
		آشپزخانه	۴-۴-۴
	۱۶	آماده کردن مواد گوشتی - سبزی خشک	۱-۴-۴-۴
	۴۲	محل پخت	۲-۴-۴-۴
	۱۲	گرم نگهداشتن - توزیع	۳-۴-۴-۴
	۱۲	نگهداری ظروف و ظرف شستنی	۴-۴-۴-۴
	۱۲	تمیز کردن و بارکینگ واگن غذا	۵-۴-۴-۴
	۲۲	تهیه غذای سرد و دیست و صبحانه	۶-۴-۴-۴
	۴	توالت دستشویی	۷-۴-۴-۴
	۱۰	محل سرپرست آشپزخانه	۸-۴-۴-۴
	۱۰	محل نگهداری و دفع زباله	۹-۴-۴-۴
	۱۴۰	مساحت مفید (متر مربع)	

تعداد	مترمربع مفید	رستوران :	۵-۴-۴
	۹۰	محل رستوران بار و فضای قابل تفکیک	۱-۵-۴-۴
	۲۰	دستشویی و توالت	۲-۵-۴-۴
	۱۱۰	مساحت مفید (مترمربع)	
		انبیاء و سائل تفکیک شد مونشریات :	۷-۴-۴
	۴	محل توزیع مواد مورد احتیاج	۱-۶-۴-۴
	۷۶	محل طبقات که در آن وسائل است	۲-۶-۴-۴
	۸۰	مساحت مفید (مترمربع)	
		ضد عفونی تخت :	۷-۴-۴
	۲۵	تونل ضد عفونی که در آن تختها پارک میشوند	۱-۷-۴-۴
	۱۵	محل تمیز کردن بدنه تخت	۲-۷-۴-۴
		و تعویض ملابجات	
	۵	محل نگهداری ملابجات تمیز	۳-۷-۴-۴
		محل ملابجات که بر ختشیوخانه فرستاده میشود	۴-۷-۴-۴
	۳		
	۲	جای برای مواد ضد عفونی	۵-۷-۴-۴
	۲۵	پارکینگ تخت آماده	۶-۷-۴-۴
	۵	محل آماده شدن کارگرو توالت دستشویی	۷-۷-۴-۴
	۸	محل وسائل یدکی ملابجات (پتوتشك متكا)	۸-۷-۴-۴
	۸۸	مساحت مفید (مترمربع)	

تعداد	مترمربع مفید	رختشویخانه:	۸-۴-۴
	۴	کنترل	۱-۸-۴-۴
	۵	محل نگهداری رختهای چروک	۲-۸-۴-۴
	۲۵	شستشو و خشک کردن	۳-۸-۴-۴
	۵	جدا کردن	۴-۸-۴-۴
	۴۰	اتو کشی و تا کردن	۵-۸-۴-۴
	۱۴	دوخت و دوز	۶-۸-۴-۴
	۵	محل وسائل	۷-۸-۴-۴
	۲	توالت دستشویی	۸-۸-۴-۴

۱۰۰ مساحت مفید (مترمربع)

۹-۴-۴ انبار وسائل و ملافجات تمیز و استریل شده

۶۰ بطور تفکیک :

(در این محل پارچه های آماده شده و وسائل استریل بطور مجزا نگهداری میشود با محل توزیع)

۱۰-۴-۴ مرکز استرایلیزاسیون :

۶ تحویل وسائل مصرف شده ۱-۱۰-۴-۴

۶ محل شستن کنترل و تفکیک ابزار ۲-۱۰-۴-۴

۴ محل شستن و پودرزدن دست کش ۳-۱۰-۴-۴

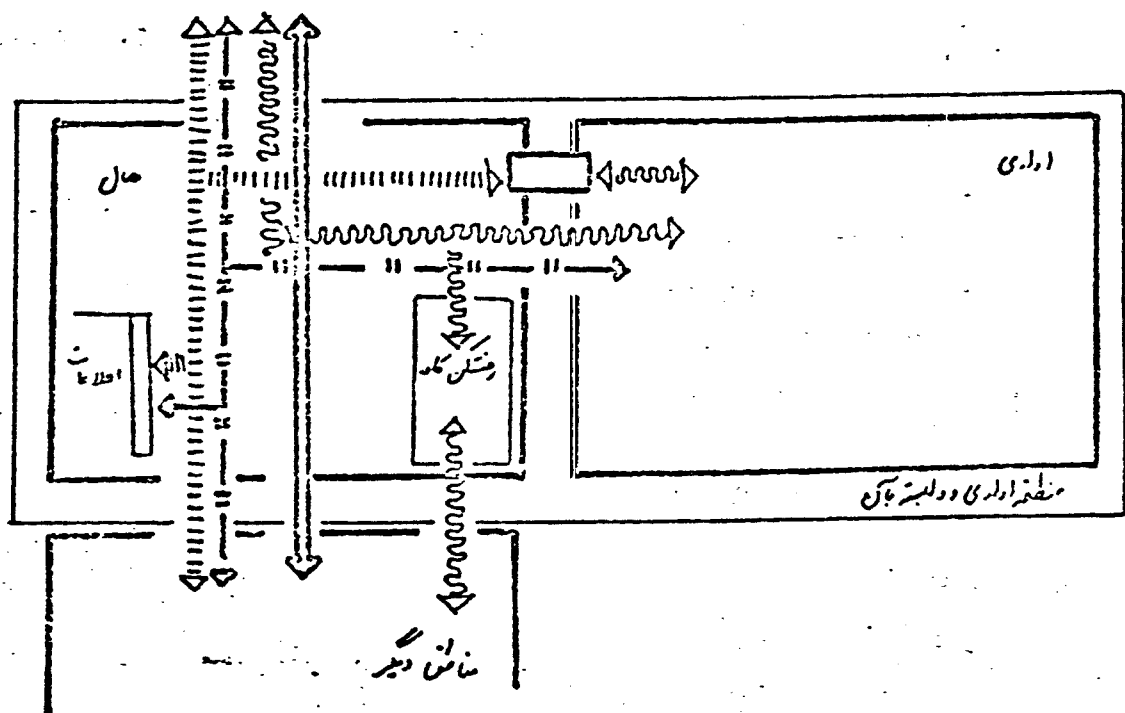
محل بشت و رو کردن دست کش و جدا کردن ۴-۱۰-۴-۴

۶ و بسته بندی

۱۶ محل بسته بندی ابزار و پارچه آلات ۵-۱۰-۴-۴

۲	محل نگهداری پارچه آلات و ابزار تمیز	۶-۱۰-۴-۴
۱۰	محل استریل کردن	۷-۱۰-۴-۴
۵۰	مساحت مفید (مترمربع)	
۳۰	رختکن کارگران بادوش و توالت	۱-۱۱-۴-۴
	محل نگهداری مرده :	۱-۱۲-۴-۴
۶	محل کاردفتری	۱-۱۲-۴-۴
۴	نگهداری مرده	۲-۱۲-۴-۴
۱۵	محل آماده کردن مرده	۳-۱۲-۴-۴
۲۵	محل همراه با توالت و دیدن مرده	۴-۱۲-۴-۴
۵	توالت دوش برای کارمند	۵-۱۲-۴-۴
۵۵	مساحت مفید (مترمربع)	
۱۴۰	مرکز تاسیسات :	۱-۱۳-۴-۴
	(در این محل قسمت برق اورژانس قرار دارد)	
۱۰	سوخت زباله	۱-۱۴-۴-۴
۱۴	محل گازهای طبی	۱-۱۵-۴-۴
۲۰	تعمیرگاه	۱-۱۶-۴-۴
۵۰	بایگانی راکد با محل دفتر	۱-۱۷-۴-۴
۱۲	محل ترانسفورماتورها	۱-۱۸-۴-۴
۱۰	محل باطریهای تلفن و گنجه سلکتور	۱-۱۹-۴-۴
	منطقه اداری و ملحقات آن	۵-
	این منطقه دارای وظایف زیر است :	۱-۵-
	اداری	۱-۱-۵-

رختکن کارمندان	۲-۱-۵
هال و ضام	۳-۱-۵
روابط بخشها بر طبق نمودار شماره ۷ می باشد	۲-۵
قسمت حسابداری بایستی بوسیله باجه با هال ارتباط داشته باشد	۱-۲-۵
رختکن کارمندان بین هال و مناطق دیگر بیمارستان باشد	۲-۲-۵
محل اطلاعات در هال دید کافی بتمام قسمتهای هال داشته باشد	۳-۲-۵

نمودار شماره (۷)

۳-۵. مساحت مفید هر بخش در منطقه اداری و ملحقات آن طبق جدول شماره ۶ می باشد

بخشها	مترمربع مفید	نسبت مساحت غیر مفید به مفید	مترمربع زیر بنا
اداری	۲۱۵	۵۰	۳۲۳
رخت کن کارمندان	۳۰	۴۰	۴۲
هال و ضام	۹۰	۴۰	۱۲۶
مساحت کل	۳۳۵	۴۶/۵	۴۹۱

جدول شماره ۶

مساحت های مفید و زیربنای بخشهای مختلف منطقه

اداری و ملحقات آن

۵-۴-۱	بخش اداری	مترمربع مفید	تعداد
۵-۴-۱-۱	اطاق مدیر با محلی برای جلسات	۴۰	
۵-۴-۱-۲	اطاق رئیس حسابداری و صندوق	۲۰	
۵-۴-۱-۳	اطاق حسابداری و تهیه کننده		
	لیست مالی ماهانه	۲۰	
۵-۴-۱-۴	اطاق رئیس تدارکات	۲۰	
۵-۴-۱-۵	اطاق منشی مدیر و دفتر دار	۲۰	
۵-۴-۱-۶	بایگانی پرونده های بیمارستان و اطاق		
	بایگان	۶۰	
۵-۴-۱-۷	رئیس امور فنی و غیر فنی	۲۰	
۵-۴-۱-۸	توالت دستشوئی زنانه و مردانه	۱۵	
	مساحت مفید (مترمربع)	۲۱۵	
۵-۴-۲	رختکن کارمندان طبیب :		
	برحسب جنس با گنجه دوش و توالت	۳۰	
۵-۴-۳	هال و ضامم :		
۵-۴-۳-۱	هال با محل اطلاعات و کنترل با سرویس		
	بهداشتی و گوشه ای برای نگهداری کودک	۸۰	
۵-۴-۳-۲	محل دادن رویوش به عیادت کننده	۱۰	
	مساحت مفید (مترمربع)	۹۰	

۶- منطقه نگهداری بیمار

۱-۶ وظایف منطقه نگهداری بیمار

استراحت بیمار در غالب واحد های پرستاری با سرویسهای طبی، بهداشتی

و تدارکاتی در حد هر بخش نگهداری بیمار میباشد هر بخش از چند واحد

نگهداری و در حد مینیمم از یک واحد نگهداری تشکیل میشود

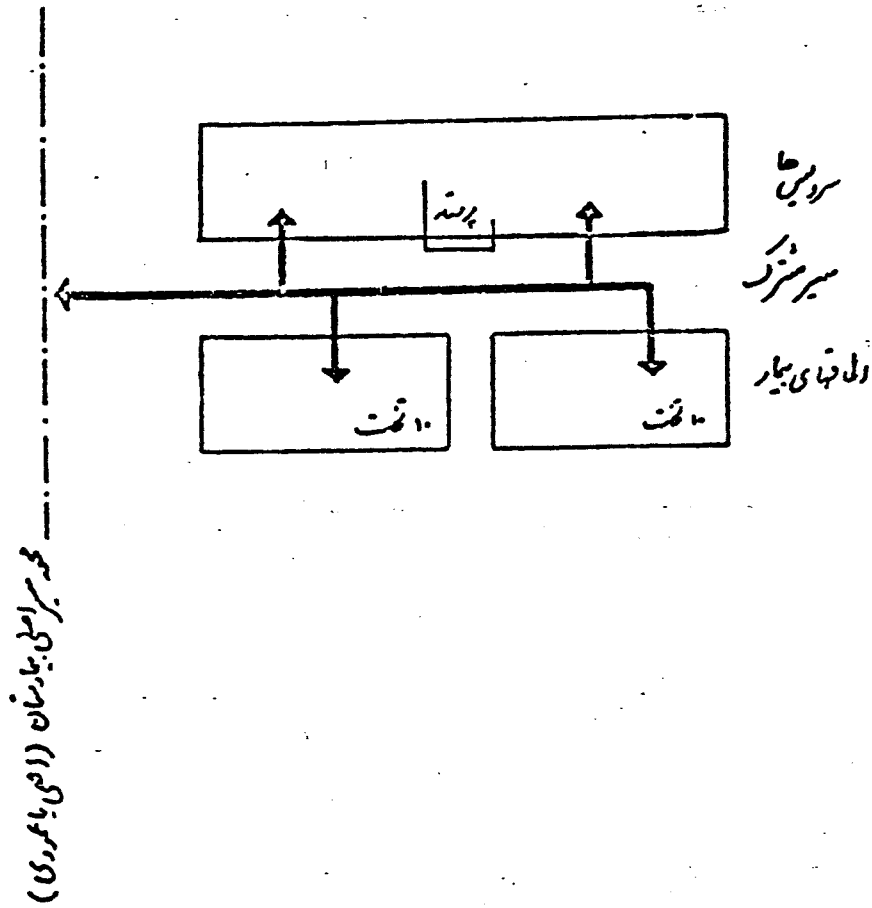
جدول زیر ظرفیت هر بخش را نسبت به بزرگی بیمارستان مشخص نموده است:

تعداد تخت نرمال				شرح
۶۰	۵۰	۴۰	۳۰	جراحی
۲۰	۲۰	۲۰	۱۵	زایمان و زنان (۱۰ تخت زایمان)
۴۰	۳۰	۲۰	۱۵	داخلی
۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	کودکان
۱۴۰	۱۲۰	۱۰۰	۸۰	جمع

جدول شماره ۲

ظرفیت هر بخش نسبت به بزرگی بیمارستان

در استاسیون معمولی روابط بر طبق نمودار شماره ۸ است

۳-۶. مساحت هر بخش منطقه نگهداری بیمار طبق جدول شماره زیر میباشد

ظرفیت بیمارستان به تخت					بخش
۱۶۰	۱۴۰	۱۲۰	۱۰۰	۸۰	
					مساحت مفید بخشهای استاسیون معمولی و بخش استاسیون کودکان (مترمربع)
۲۰۶۴	۱۸۰۶	۱۵۴۸	۱۲۹۰	۱۰۳۲	
					نسبت مساحت غیر مفید به مفید
۰/۵۰	۰/۵۰	۰/۵۰	۰/۵۰	۰/۵۰	
۳۰۹۶	۲۷۰۹	۲۳۲۲	۱۹۳۵	۱۵۴۸	زیر بنا (مترمربع)

جدول شماره ۸

مساحت های مفید و زیر بنای بخشهای مختلف منطقه بیمارستان

نگهداری بیمار

۴-۶ مساحت مفید قسمتهای هر بخش در منطقه نگهداری بیمار

۱-۴-۶ استاسیون معمولی

مترمربع مفید تعداد

$$6 \times 19/5 = 117$$

۱-۱-۴-۶ اتاق بیمار سه تخته باکنجه و دستشویی

۲-۱-۴-۶ اتاق يك تخته با دوش و توالت (در

$$2 \times 19 = 38$$

موارد گاهی دو تخت)

$$1 \quad 5$$

۳-۱-۴-۶ ایستگاه پرستار

$$1 \quad 4$$

۴-۱-۴-۶ محل وسائل برای معاینه

$$1 \quad 12$$

۵-۱-۴-۶ اتاق معاینه

$$1 \quad 16$$

۶-۱-۴-۶ اتاق کادر

$$1 \quad 8$$

۷-۱-۴-۶ اتاق وسائل تمیز

$$1 \quad 12$$

۸-۱-۴-۶ حمام

$$1 \quad 16$$

۹-۱-۴-۶ آبدارخانه

$$1 \quad 7$$

۱۰-۱-۴-۶ محل وسائل کثیف

$$1 \quad 2$$

۱۱-۱-۴-۶ انبارك

$$3 \times 4 = 12$$

۱۲-۱-۴-۶ توالت

۹

۱۳-۱-۴-۶ پارکینگ تخت کثیف و تمیزها برانگارد

۲۵۸

مساحت مفید (مترمربع)

مساحت قسمتهای استاسیون برای کودکان

۶-۴-۲

بیمار

مترمربع مفید تعداد

برای بیماران شیرخوار (طاق های

۶-۴-۲-۱

شیرخواران بوسیله دیوارهای

نیمه شیشه باشد)

۱۱

طاق ۴ تخته

۶-۴-۲-۱-۱

۱۴ = ۲ × ۷

طاق ۲ و تخته

۶-۴-۲-۱-۲

محل کار با جای برای وسائل تمیز و

۶-۴-۲-۱-۳

۱۴

کثیف و آبریز همجوار طاقهای فوق

یک تخته با محل تمیز کردن کودک با

۶-۴-۲-۱-۴

۱۶ = ۲ × ۸

د هلیز

برای کودکان تا شش ساله

۶-۴-۲-۲

۲۶ = ۲ × ۱۳

طاق با جای ۲ و تخت

۶-۴-۲-۲-۱

۱۲

طاق بازی

۶-۴-۲-۲-۲

برای کودکان شش ساله و بالاتر

۶-۴-۲-۳

۴۲ = ۳ × ۱۴

طاق با جای ۲ و تخت

۶-۴-۲-۳-۱

۵

ایستگاه پرستار

۶-۴-۲-۴

۴

محل وسائل برای معاینه

۶-۴-۲-۵

۱۴

طاق معاینه با محل کار د کتر

۶-۴-۲-۶

۶

محل وسائل تمیز

۶-۴-۲-۷

تعداد	متر مربع مفید	محل وسائل کثیف	۸-۲-۴-۶
۵			
۱۲		حمام	۹-۲-۴-۶
۱۴		آبدارخانه	۱۰-۲-۴-۶
۲۲		پاستوریزه کردن شیر	۱۱-۲-۴-۶
۱۲		اتاق مادر	۱۲-۲-۴-۶
۱۰		توالت ها	۱۳-۲-۴-۶
۹		پارکینگ تخت کثیف و تمیز و پراکنکار	۱۴-۲-۴-۶
۲۵۸	مساحت مفید (مترمربع)		